

Dokumentbeteckning: Riktlinjer för enskilda avlopp i Åmåls kommun	Dokument ID:
Antagen av: Bygg- och miljönämnden Datum: 2010-11-11 Signatur: DG	Uppdaterad datum: Version nr: Signatur:

RIKTLINJER FÖR ENSKILDA AVLOPP I ÅMÅLS KOMMUN

Innehållsförteckning

Inledning	1
Syfte och omfattning	1
Grundkrav för enskilda avlopp	2
Skyddsnivåer	3
Kretslopp, entreprenörers sakkunnighet och fastighetsägarens ansvar	5
Tillsyn av äldre anläggningar	5

Inledning

Bygg- och miljönämnden ansvarar för tillsynen av enskilda avlopp i Åmåls kommun. I kommunen finns totalt ca 1 500 små avlopp.

I Bygg- och miljönämndens verksamhetsplan/tillsynsplan för 2010 har prestations- och utvecklingsmål fastställts av nämnden 2010-02-22. Mål nr. 13 anger att; *Samtliga enskilda avlopp i Åmåls kommun ska uppfylla miljöbalkens krav senast år 2020.* För att ha möjlighet att uppfylla målet utför miljökontoret regelbundet tillsyn av äldre enskilda avlopp.

Miljöbalken och förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd är den lagstiftning som reglerar arbetsområdet. I augusti 2006 kom nya allmänna råd för små avlopp från Naturvårdsverket (NFS 2006:7). Allmänna råd är en tolkning av gällande lagstiftning och innehåller generella rekommendationer om tillämpning av lagar och regler. De nya råden är funktionsinriktade, till skillnad från de tidigare nu upphävdade allmänna råden 1986:7, som inriktades mer mot vissa tekniska lösningar. Det finns en uppdelning av funktionskraven i normal och hög skyddsnivå avseende hälsoskydd och miljöskydd.

Syfte och omfattning

Riktlinjerna syftar till att handläggningen av avloppsärenden så långt som möjligt ska följa enhetliga principer och vara vägledande för nämndbeslut och det delegerade beslutsfattandet. Riktlinjerna är inte rättsligt bindande, utan ska betraktas som en bedömningsgrund för hur frågor om enskilda avlopp bör hanteras i Åmåls kommun. En bedömning ska alltid göras i det enskilda fallet avseende vilka krav som är skäliga.

Dokumentbeteckning: Riktlinjer för enskilda avlopp i Åmåls kommun	Dokument ID:
Antagen av: Bygg- och miljönämnden Datum: 2010-11-11 Signatur: DG	Uppdaterad datum: Version nr: Signatur:

Med små avloppsanläggningar menas i detta dokument avloppsanläggningar dimensionerade för omhändertagande av avloppsvatten från högst 40 hushåll (dvs. 200 personekvivalenter (pe)).

Grundkrav för enskilda avlopp

Där så är möjligt skall anslutning till kommunalt VA ske. Om detta inte är möjligt ska alltid samordnade lösningar eftersträvas, därför att man då får färre utsläppspunkter och större möjligheter att kontrollera dessa.

Bygg- och miljönämnden hanterar även bygglov och förhandsbesked. För att dessa ska kunna tillstyrkas krävs vid bygglov (nybyggnation eller ombyggnation där VA-förhållanden påverkas) att godkänd anläggning finns eller att ny godkänd anläggning inrättas. Tillstyrkan sker efter att miljökontoret bedömt befintlig avloppsanläggning som godkänd eller när tillräckligt underlag för att ansökan/anmälan ska kunna beviljas redovisats för bygg- och miljönämnden. Anläggningen ska vara klar då byggnationen tas i bruk. Vid förhandsbesked gäller det att förutsättningar finns att ordna vatten och avlopp.

Nedanstående grundkrav anger miniminivån för enskilda avloppsanläggningar. Högre krav kan ställas beroende på skyddsnivå.

Ändring av en äldre avloppsanläggning skall medföra att reningen av avloppsvattnet uppfyller lika höga krav som vid en nyinstallation.

En avloppsanläggning utformas för åretruntbruk och för 5 personer per hushåll. Ingen skillnad görs för om det är ett permanent boende eller endast fritidsboende. Orsaken till detta är att det sker en gradvis övergång till mera permanentboende även i fritidshusområden i kommunen men också på grund av att det är svårt att vid t ex ägarbyte, ombyggnationer m.m. kontrollera att avloppsanläggningen är anpassad för de nya förhållandena.

Markbädd med eller utan kompaktfilter med påkopplad WC godtas inte utan någon form av fosforavlastning.

Minireningsverk ska förses med ett efterpoleringssteg om det inte kan påvisas att tillräcklig reduktion av t.ex. bakterier kan ske ändå.

Ur smittskyddssynpunkt ska avloppsanläggningen klara att rena till badvattenkvalitet med avseende på bakterier, oavsett skyddsnivå, om det inte är uppenbart att utsläppet inte medför några hygieniska risker.

Sluten tank för WC-avlopp kan tillåtas om det även finns en godkänd anläggning för BDT-avloppet. Vid nybyggnation där avloppslösningen består av sluten tank för WC ställs krav på installation av extremt snålspolande toalett. Sluten tank för allt avloppsvatten godtas enbart vid mycket små vattenmängder och om ingen annan

Dokumentbeteckning: Riktlinjer för enskilda avlopp i Åmåls kommun		Dokument ID:
Antagen av: Bygg- och miljönämnden Datum: 2010-11-11 Signatur: DG	Uppdaterad datum: Version nr:	Signatur:

lösning är skälig, t.ex. för hus med endast köksavlopp eller motsvarande.

För att tillstånd skall kunna ges för tekniskt avancerade anläggningar, t.ex. minireningsverk, ska alltid analysresultat som visar att den typen av anläggning klarar reduktionskraven kunna uppvisas. Oberoende provtagning och utredning bedöms som mest tillförlitlig. Krav skall ställas på årlig kontroll av störningskänsliga tekniker som exempelvis minireningsverk. Var tionde år är det lämpligt att en mer grundlig kontroll utförs.

Den som inrättar en anläggning som kräver kemikalietillförsel och mer omfattande skötsel måste kunna visa att anläggningen kommer att skötas så att den uppfyller funktionskraven, genom att exempelvis ha ett skötselavtal. Krav kan även ställas på redovisning till bygg- och miljönämnden av inköpskvitton för kemikalier eller byte av fosforbindande material.

Provtagningsmöjligheter ska finnas på alla anläggningar med undantag för infiltrationsanläggningar. För att resultatet ska bli representativt ska alla markbäddar göras täta. Bygg- och miljönämnden kan vid behov ställa krav på att provtagning ska utföras.

I samlad bebyggelse eller där risk finns för påverkan på vattentäkt eller annat skyddsobjekt kan krav ställas på att sökanden skall låta utföra en hydrogeologisk undersökning som visar på att relevanta skyddsavstånd uppnås.

För infiltrationsanläggningar ska alltid provgrop anläggas och perkolationstest utföras för att undersöka markens lämplighet och grundvattnets nivå.

Undantag från grundkraven kan göras i enstaka fall där detta är motiverat, t.ex. i glest bebyggda områden där recipienter inte kan påverkas negativt.

Skyddsnivåer

Bedömning av skyddsnivå görs utifrån Naturvårdsverkets allmänna råd om små avloppsanordningar för hushållsspillvatten (NFS 2006:7). I råden anges skyddsåtgärder/reduktionskrav för normal respektive hög skyddsnivå. Båda skyddsnivåerna finns för bedömning av såväl hälsoskydds- och miljöskyddsaspekter. Hög skyddsnivå ska tillämpas då enskilda avlopp kan påverka exempelvis dricksvattentäkter, badplatser och känsliga recipienter. Stor betydelse i denna bedömning har Vattenmyndighetens åtgärdsprogram för vattenförekomster som är framtagna för att uppfylla EU:s ramdirektiv för vatten. Nedanstående områden inom Åmåls kommun ska anses omfattas av hög skyddsnivå.

Dokumentbeteckning: Riktlinjer för enskilda avlopp i Åmåls kommun	Dokument ID:
Antagen av: Bygg- och miljönämnden Datum: 2010-11-11 Signatur: DG	Uppdaterad datum: Version nr: Signatur:

Recipienter påverkade av övergödning eller särskilt känsliga recipienter

- Norra Viken (200 m från strandlinjen)
- Kasenbergsån (100 m från strandlinjen)
- Åmålsån (nedströms Kalvensjöarna 100 m från strandlinjen)
- Väneren (100 m från strandlinjen)
- Tillflöden ((100 m) till ovanstående sjöar/vattendrag med vattenföring året runt

Bebyggelse inom följande områden (strandnära förtätad bebyggelse, omvandlingsområden)

- Nötön
- Bjäkebol
- Bredvik
- Kilarna
- Degernäs/Sjövik
- Tössebäcken
- Frillsäter
- Rolfskärr

Inom 100 meter från följande badplatser (enbart hälsoskydd)

- Örnäs simstadion
- Edslans badplats
- Forsbackabaden (Nedre Kalven)
- Furusjöns badplats
- Tösse/Väneren
- Knarrbyråns badplats

Inom primär skyddszon för följande vattentäkter:

- Åmål
- Tösse
- Fengersfors/Fröskog
- Åniskog
- Edsleskog

De reningskrav gällande miljöskydd och hälsoskydd som anges för hög och normal skyddsnivå i de allmänna råden NFS 2006:7 ska tillämpas. En bedömning ska dock alltid göras i varje enskilt fall. Undantag från delar av reningskraven kan göras om det kan motiveras.

En viss del av reduktionskravet för kväve kan få tillgodoräknas genom naturlig rening efter själva avloppsanläggningen om förutsättning för det finns, t.ex. öppna bevuxna diken, våtmark/damm etc. Observera att de funktionskrav som anges med siffervärden i de allmänna råden (NFS 2006:7) är menade som riktvärden. Med riktvärde menas ett värde som normalt ska följas, tillfälliga avvikelser kan dock få förekomma.

Dokumentbeteckning: Riktlinjer för enskilda avlopp i Åmåls kommun	Dokument ID:
Antagen av: Bygg- och miljönämnden Datum: 2010-11-11 Signatur: DG	Uppdaterad datum: Version nr: Signatur:

Om renat avloppsvatten ska kopplas direkt på åkerdränering med avledning till ett område som är känsligt för övergödning tillämpas hög skyddsnivå.

Om utsläpp av renat avloppsvatten bedöms kunna påverka; naturreservat, Natura 2000-område, biotopskyddsområde eller om utsläpp av renat avloppsvatten sker utan tillräcklig fördröjning/buffert till övriga sjöar och vattendrag som är vattenförande året om ska hög skyddsnivå tillämpas.

Kretslopp, entreprenörens sakkunnighet samt fastighetsägarens driftansvar

I de allmänna råden NFS 2006:7 betonas även betydelsen av kretslopp, d.v.s. att det är viktigt att näringsämnen i avloppsfraktionerna återförs för att kunna ersätta exempelvis konstgödsel. Återföring av näringsämnen från avlopp till odlad mark är ett viktigt steg mot ett långsiktigt hållbart samhälle. Kommunerna bör enligt de allmänna råden se till att det skapas förutsättningar att avloppsfraktioner nyttiggörs, t.ex. genom inrättning av system för insamling, behandling och lagring samt överlåtelse till jordbrukare.

I råden ställs även större krav på entreprenörens sakkunnighet vid installation av anordningar samt fastighetsägarens driftansvar. Entreprenören skall exempelvis redovisa till miljökontoret på vilket sätt avloppsanläggningen har utförts. Detta innebär att miljökontorets traditionella slutbesiktningar kan komma att utföras i mindre omfattning. Fastighetsägaren bär ansvar för skötsel och kontinuerlig kontroll av anläggningen.

Krav skall ställas på fackmannamässiga ansökningshandlingar och entreprenörens sakkunnighet. Kontrollplan enligt beslutet samt utförandeintyg skall fyllas i och insändas till miljökontoret vid installation av samtliga anläggningar. Skötselansvar och nödvändiga kontroller läggs på fastighetsägaren. Detta skall dokumenteras.

Tillsyn av äldre anläggningar

Tillsyn av äldre enskilda avlopp sker etappvis av delavrinningsområden alternativt utifrån annan gränsdragning (exempelvis större avgränsande vägar). För att underlätta för gemensamma lösningar ställs krav på samtliga bristfälliga anläggningar i området, ingen skillnad görs mellan WC- och BDT-anläggningar.

Vid slutbesiktade anläggningar med beslut från miljönämnden som är 15 år eller yngre utförs ingen tillsyn. Tillsynen debiteras med en tillsynsavgift motsvarande 1,5 timmars tillsynstid enligt fastställd taxa.

Punktinsatser av tillsynen kan ske om behov av detta uppkommer av någon särskild anledning.

Samhällsbyggnadsförvaltningen, Åmål

Dokumentbeteckning: Riktlinjer för enskilda avlopp i Åmåls kommun		Dokument ID:
Antagen av: Bygg- och miljönämnden Datum: 2010-11-11 Signatur: DG	Uppdaterad datum: Version nr:	Signatur:

Alla objekt där tillsyn utförs diarieförs som ärenden i miljökontorets ärendesystem ECOS. Anläggningar som bedöms som godkända vid tillsynen meddelas detta.

För anläggningar som inte bedöms uppfylla gällande krav, informeras ägaren om att anläggningen inte uppfyller kraven och att en ansökan/anmälan om ny anläggning bör inlämnas inom den tid som miljökontoret anger (i normalfallet två år). Inkommer inte ansökan/anmälan inom denna tid fattar bygg- och miljönämnden beslut om att förbjuda utsläpp av otillräckligt renat avloppsvatten alternativt förelägga om åtgärder för att förbättra reningsanläggningen. Skälig tid för att vidta åtgärder ska finnas i beslutet. Innan beslutet fattas bereds fastighetsägaren möjlighet att yttra sig över förslaget till beslut via en skriftlig kommunikation. Om det bedöms nödvändigt kan bygg- och miljönämnden förbjuda utsläpp av otillräckligt renat avloppsvatten alternativt förelägga om åtgärder för att förbättra reningsanläggningen så snart en anläggning inte bedöms uppfylla gällande krav.

Vid anläggningar som är äldre än 15 år ska fastighetsägaren kunna visa att anläggningens reningsförmåga lever upp till funktionskraven enligt Naturvårdsverkets allmänna råd 2006:7.